

Tisková zpráva

Hodnocení působení Miloše Zemana v prezidentském úřadě – leden 2017

- ⊙ U současného prezidenta lidí nejčastěji pozitivně hodnotí, jak je v kontaktu s občany a zná jejich problémy.
- ⊙ Nejvíce kritičtí jsou čeští občané k tomu, jak současný prezident dbá o vážnost a důstojnost svého úřadu.
- ⊙ V porovnání s loňským rokem si prezident mírně pohoršil ve všech sledovaných oblastech, je však hodnocen výrazně lépe než v roce 2015.
- ⊙ V porovnání s předchozími prezidenty Václavem Havlem a Václavem Klausem hodnotí občané u stávajícího prezidenta kladněji to, jak je v kontaktu s občany a zná jejich problémy a jak ovlivňuje vnitropolitický život v naší zemi.
- ⊙ Kritičtější v porovnání s V. Havlem a V. Klausem jsou lidé k M. Zemanovi v tom, jak reprezentuje ČR v zahraničí a jak dbá o vážnost a důstojnost svého úřadu.

Zpracovala:
Naděžda Čadová
Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
Tel.: 210 310 588

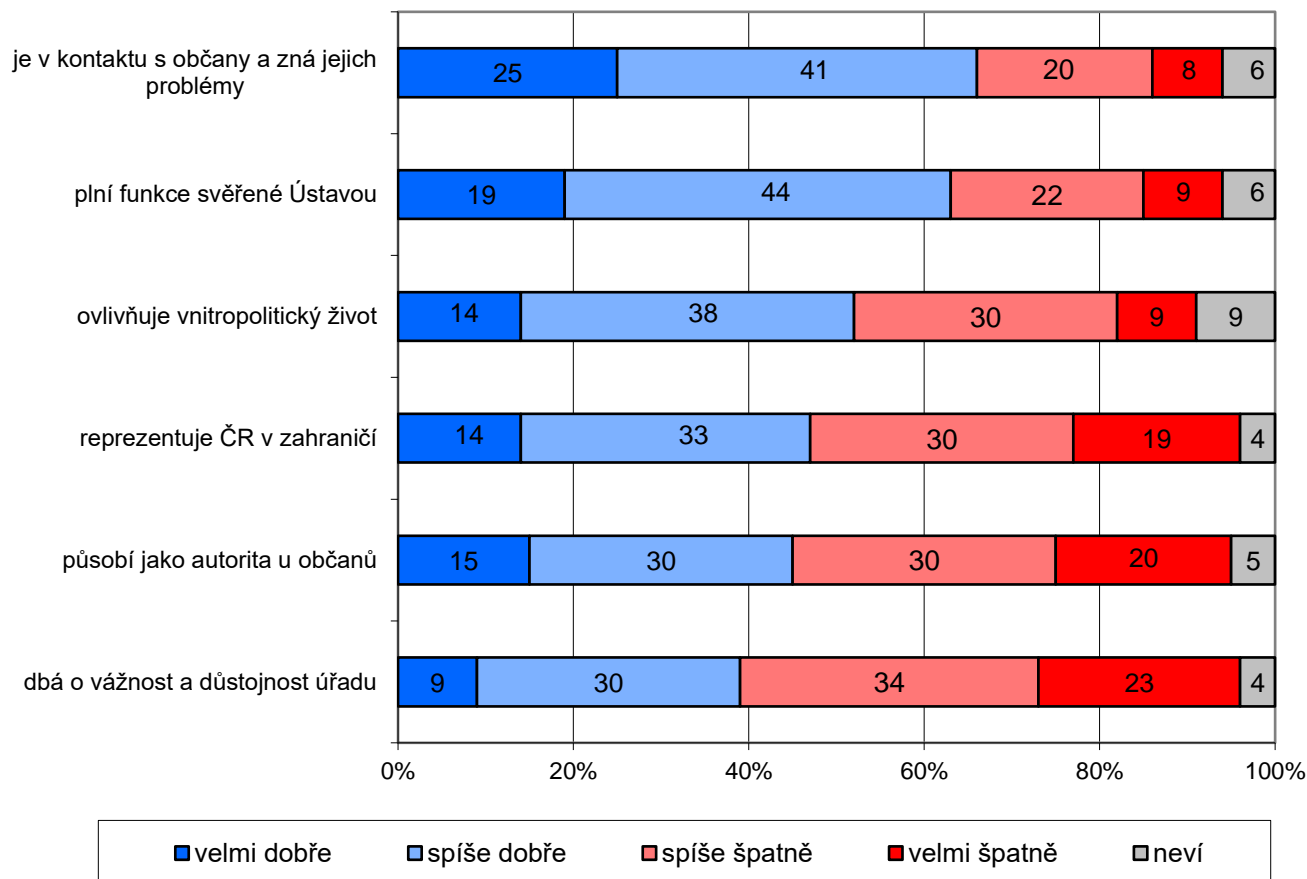
V lednovém šetření se Centrum pro výzkum veřejného mínění SOU AV ČR, v.v.i., zaměřilo na hodnocení působení Miloše Zemana v prezidentském úřadě (viz graf 1).¹

Hodnocení působení prezidenta Miloše Zemana ve funkci se značně liší v jednotlivých aspektech. Nejvíce dotázaní občané ocenili, jak je prezident Miloš Zeman v kontaktu s občany a zná jejich problémy (dobře tento aspekt hodnotí 66 % respondentů), že v tomto ohledu selhává si myslí více než čtvrtina veřejnosti (28 %). Necelé dvě třetiny občanů (63 %) hodnotí jako dobré také to, jak prezident plní funkce svěřené Ústavu, kritické stanovisko v tomto ohledu vyjádřili přibližně tři z deseti dotázaných (31 %). Převahu příznivého hodnocení nad tím negativním jsme zaznamenali také v případě toho, jak český prezident Miloš Zeman ovlivňuje vnitropolitický život (podle 52 % dobře, podle 39 % špatně). Přibližně vyrovnané podíly pozitivních a negativních stanovisek jsou u názoru na to, jak současný prezident reprezentuje naši zemi v zahraničí, když pozitivní hodnocení vyjádřilo 47 % dotázaných a negativní 49 % respondentů.

V případě dalších dvou oblastí již převládá podíl těch, kteří hodnotí působení prezidenta v těchto oblastech jako špatné. Polovina občanů kritizuje to, jak prezident působí jako autorita u občanů (45 % pozitivní hodnocení, 50 % negativní hodnocení). Výraznější převaha negativních vyjádření je patrná v případě toho, jak prezident Miloš Zeman dbá o vážnost a důstojnost svého úřadu, kde kritické stanovisko vyslovily téměř tři pětiny dotázaných (39 % dobře, 57 % špatně).

¹ Znění otázky: „Jak byste zhodnotil dosavadní působení Miloše Zemana v prezidentském úřadě? Plní funkce svěřené mu Ústavou? Dbá o vážnost a důstojnost úřadu? Reprezentuje ČR v zahraničí? Ovlivňuje vnitropolitický život? Je v kontaktu s občany a zná jejich problémy? Působí jako autorita u občanů?“ Varianty odpovědí: velmi dobře, spíše dobře, spíše špatně, velmi špatně.

Graf 1: Hodnocení působení Miloše Zemana v prezidentském úřadě

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 9. – 22. 1. 2017, 1039 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Z časového srovnání s předchozími výzkumy (viz tabulku 1) vyplývá, že oproti šetření z ledna 2016 si prezident Miloš Zeman ve všech sledovaných aspektech mírně pohoršil, ale ve srovnání s výzkumem z ledna 2015 si naopak poměrně výrazně polepšil. Nejvýraznější pokles pozitivních odpovědí oproti loňskému výzkumu jsme zaznamenali v případě toho, jak prezident dbá o vážnost a důstojnost svého úřadu (pokles pozitivních odpovědí oproti roku 2016 o 9 procentních bodů, oproti roku 2015 nárůst o 13 procentních bodů) a ovlivňuje vnitropolitický život v ČR (pokles pozitivních odpovědí oproti roku 2016 o 7 procentních bodů, oproti roku 2015 nárůst o 13 procentních bodů). Mírný pokles pozitivních vyjádření je pak parný i ve všech dalších sledovaných oblastech – jak prezident působí jako autorita u občanů (pokles pozitivních odpovědí oproti roku 2016 o 6 procentních bodů, oproti roku 2015 nárůst o 18 procentních bodů), jak plní funkce svěřené Ústavou (pokles pozitivních odpovědí oproti roku 2016 o 5 procentních bodů, oproti roku 2015 nárůst o 10 procentních bodů), jak reprezentuje naši zemi v zahraničí (pokles pozitivních odpovědí oproti roku 2016 o 5 procentních bodů, oproti roku 2015 nárůst o 14 procentních bodů) a jak je v kontaktu s občany a zná jejich problémy (pokles pozitivních odpovědí oproti roku 2016 o 4 procentní body, oproti roku 2015 nárůst o 13 procentních bodů).

V porovnání s působením Václava Klause v prezidentském úřadě, a to od roku 2004 až do roku 2013, hodnotí u Miloše Zemana čeští občané výrazně pozitivněji jeho kontakt s občany a znalost jejich problémů. Tuto oblast hodnotili lidé u Václava Klause zdaleka nejhůře, a to po celé sledované období. Aktuálně hodnotí čeští občané u Miloše Zemana lépe než u Václava Klause po celé jeho funkční období také to, jak ovlivňuje vnitropolitický život. Mírně hůře než tomu bylo v případě bývalého prezidenta Václava Klause, ovšem s výjimkou posledního šetření v rámci jeho

funkčního období z roku 2013, se vyjadřují respondenti k tomu, jak současný prezident Miloše Zemana plní funkce svěřené Ústavou a působí jako autorita u občanů. Hůře než po celé funkční období Václava Klause vnímají čeští občané to, jak současný prezident reprezentuje naši zemi v zahraničí a jak dbá o vážnost a důstojnost svého úřadu.

Stejně jako v případě Václava Klause, byl i Václav Havel hodnocen českými občanů hůře než současný prezident v tom, jak je v kontaktu s občany a zná jejich problémy. V aktuálním šetření je u prezidenta Miloše Zemana v porovnání s Václavem Havlem pozitivněji vnímáno i to, jak ovlivňuje vnitropolitický život (výjimkou je rok 1997, kdy byly výsledky obou prezidentů srovnatelné). Srovnatelné hodnocení současné hlavy státu v porovnání s bývalým prezidentem Václavem Havlem najdeme v případě toho, jak působí jako autorita u občanů a jak plní povinností stanovené Ústavou. Naopak v dalších oblastech byl bývalý prezident Václav Havel vnímán výrazně pozitivněji než současná hlava státu, konkrétně u něj veřejnost více oceňovala, jak reprezentoval Českou republiku v zahraničí a jak dbal o vážnost a důstojnost prezidentského úřadu.

Tabulka 1: Hodnocení Václava Havla, Václava Klause a Miloše Zemana v prezidentském úřadě – časové srovnání (v %)

	Václav Havel				
	1997	1998	1999	2001	2002
Plní funkce svěřené mu Ústavou?	70/18	66/22	62/27	67/28	64/26
Je v kontaktu s občany a zná jejich problémy?	41/44	25/63	25/65	28/63	23/66
Ovlivňuje vnitropolitický život?*	56/36	39/54	33/57	39/51	40/48
Reprezentuje ČR v zahraničí?	81/11	78/16	76/19	78/19	82/12
Působí jako autorita u občanů?	-	-	46/48	50/44	45/47
Dbá o vážnost a důstojnost úřadu?	64/31	47/49	56/39	63/34	67/28

*V letech 1997 a 1998 byla použita formulace „působí na domácí politické scéně“

	Václav Klaus				
	2004	2007	2009	2011	2013
Plní funkce svěřené mu Ústavou?	84/8	80/13	78/17	75/16	60/35
Je v kontaktu s občany a zná jejich problémy?	44/39	36/45	36/51	35/54	21/73
Ovlivňuje vnitropolitický život?	55/31	53/38	48/40	49/39	39/44
Reprezentuje ČR v zahraničí?	86/10	84/11	59/38	74/22	54/44
Působí jako autorita u občanů?	72/19	75/17	68/25	66/28	40/55
Dbá o vážnost a důstojnost úřadu?	89/7	88/9	80/17	80/16	64/34

	Miloš Zeman			
	2014	2015	2016	2017
Plní funkce svěřené mu Ústavou?	53/39	53/39	68/26	63/31
Je v kontaktu s občany a zná jejich problémy?	52/37	53/38	70/24	66/28
Ovlivňuje vnitropolitický život?	41/50	39/47	59/31	52/39
Reprezentuje ČR v zahraničí?	37/51	33/62	52/43	47/49
Působí jako autorita u občanů?	31/61	27/67	51/42	45/50
Dbá o vážnost a důstojnost úřadu?	35/61	26/71	48/49	39/57

Pozn.: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „velmi dobře“ a „spíše dobře“/„spíše špatně“ a „velmi špatně“. Dopočet do 100 % tvoří spontánní odpověď „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

V názorech obyvatel ČR na působení Miloše Zemana v prezidentské funkci najdeme značně rozdíly mezi jednotlivými skupinami obyvatel. Výrazně lépe prezidenta Miloše Zemana hodnotí lidé řadící se na levou stranu politického spektra, konkrétně voliči ČSSD a KSČM. Více pozitivních hodnocení se rovněž objevilo mezi dotázanými staršími 60 let a respondenty, kteří se zúčastnili v roce 2013 druhého kola prezidentských voleb a svým hlasem podpořili právě Miloše Zemana. Kritičtější hodnocení je naopak typické pro sympatizanty pravice, konkrétně pro lidi, kteří by podle svých slov ve volbách podpořili ODS, TOP 09, Stranu zelených nebo KDU-ČSL, a pro respondenty s vysokoškolským vzděláním. Z hlediska místa bydliště pak pozitivní odpovědi častěji najdeme u obyvatel Moravy, konkrétně lidí žijících v kraji Moravskoslezském. Naopak obyvatelé Čech se častěji vyjadřují kriticky. Více negativních vyjádření najdeme rovněž mezi lidmi, kteří se v roce 2013 druhého kola prezidentských voleb vůbec nezúčastnili, případně v něm podpořili Karla Schwarzenberga.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v17-01</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>9. 1. - 22. 1. 2017</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1039</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>244</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem- kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PI.30</i>
<i>Kód zprávy:</i>	<i>pi170202</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>2. února 2017</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Naděžda Čadová</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý. nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.
